Օրագիրը կը հրատարակուի ամէն օր բաց 'ի կիւրակէ և տօն օրերէ ։
Տարեկան գինն է Պոլսոյ համար կանխիկ 250 ղուրուշ, իսկ գաւառաց համար կանխիկ 2 1/2 Օսմ. ոսկի, որ բաժանորդ գրուիլ ուզողներ կը պարտաւորին իրենց ուզածին մեզ գրկել և կամ յիշեալ գումարը վճարելու համար Պոլիս մէկը ցոյց տալ ։

ՕՐԱԳԻՐ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Օրական գինը 1 ղուրուշ կը ծախուի ։
Ծանուցման տողը առաջին անգամի համար 3 ղրշ. երկրորդին 2 ղր. և աւելի անգամներու համար սակարկութիւն կը կըլայ ։
Նամակը և ամէն գրութիւնք պէտք է ղրկել Ֆինճանճըլար Եօգուշու կրկնամիջում խան 4 թիւ. անձնական Օ. Խօճասարեան անուան ։

ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ. ՅՂԱՆ ՇԵՒԱԼ Ն. — ՇԱԲԱԹ 10 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1871 — ՋԻՒՆԵՐ 2 — ՅԱՌԱՋԻԿԱ 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ — ԹԻՒ 621

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 10 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մեմալիքի մահրուսէի շահանէնին հեր թարաֆընտա մէ ալէյ խուսուս ճօղրաֆիճէ պիւլէնտէ մէվքիի պուլունան բայըրլարը (խաթիրայօլ) տախի հեր ճիհէթլէ խուլասաթա էյլէտի լի գումի օլտուղու իճապը իճրաարընըն կէճիքմէսի հէր սընըֆ էհալինին մէ պինալէրին գագէթ աճըլարըերըն սալըրըերըէ իշթիքալէրինէ մէտիլէ օլմագտա տըր ։

Էկէրչի տօղրույու սէօյլէմէք հէր ֆէքրէ իչին պիր պօրճ տաստ օլունուր իսէ, բէքտէ հաղսըզ տէյիլ տիրլէր, կէրչի մանթըքճա տիւխունիւր իսէ, պիր իչին իճրաար հէր նէ գատար կէճիքիրսէ օլ իչին միւտալէաթընա պիր տէչլիի գադիր տաստ օլունուր զիրա աճէլէ իլէ իճրա օլունան իչին եաղ էյլէմէտա եաղուն եաղմուր սէրբիմթ խուսուսէն հաղը օլուն գադիր կիպի նէ թիւրլիւ գարար գըլըր իսէ անլաշըլմայ քի հէր պէր խուլասաթա գատէմ պասամագ լըզըմ էն կիւզէլ թարիքի թէարիֆ իլէ իլերիլէմէք տիր ։

Ֆագաթ վար էօյլէ խուսուսլար քի պու գայտէնին պիլթիւն պիթինէ զըտտը տըր, նանիէա պիր մըլքին հէր պիր խուլասաթա մէ թարիքի մէտէնիյէթէ տօղրու իօլ լաղը իչին էվվէլ պէ էվվէլ իզթիրաթ իտէն խուսուս օլ միւք էհալիսինին էմին պիր հալ իլէ եաշամագ մէ սուհուլէթլի եօլլարա մալիք օլապիլմէսի տիր ։ զիրա պիր էհլի հէր նէ գատար էմին պիր հալտէ պուլունուր իսէ պիր մէմլէքէթին տիքէր մէմլէքէթ չէհիրլէրինէ չէքմէսի մէ պիլ էվվէլ պէյ մաճաղ օլուր, չիւնքիւ քի թէմէլլիւք ղայիլ օլուր տաստ օլունամազ նամլը զինկին թէրագգի պուլուր օլուր, զէնկին մէ սաատէթի հալլէ պուլունան պիր էհալինին չիւնքիւ թարիքի մէտէնիյէթէ մէ թէգատտումիւ մէ տախա գօլայ մէ տահա զիյատէ խիտմաթը օլապիլիր ։ իշթէ պու խուսուսլար մէր քի իճրաար հէր նէ գատար կէճիքիրսէ օ գատար մազարրաթը վար տըր ։ հէր հալտէ պու կիպի խուսուսլար վադթըն տուղրու իթտիրաքին իճրա օլունմասը, սօնրաքի թէտարիքէ իլէրի կէլէպիլէճէք խուլասաթլարա պիր կիրտապ մէ պիր էնկէլ օլմազ օլմասըն, իշթէ պուրասը տըր քի էհալինին մէ ղայէթ աճըլարընըն պէտէլ իշթէ տիր ։

Լաքին շիմտի էյի պիր ումուտ իլէ քէնտիմիզի խուքմաթ խոշպիլ մէյէ հազըր պուլուն տըրլեր քի, մաթմուրիյէթլէ խուսուսէ տիւ ալէմին գուլլանան շիմտիքի Սատր-ազամ Մահմուտ բաշա հազրէթլէրի պու կիպի իճրաաթ հէմեն լազըմ օլան խուլասաթլարըն էյլէմիյէթի տիւ շիւնէրէք իճրաաթնա չալըշմագտա պուլունմագ տըր ։

Շիւբհէսիզ քի սայիր մէմլէքէթ տաս բանլար տախի քէնտի էֆէնտիսինին թուլթուզու թարիքլէրտէն իպրէթ ալարագ քէնտի իտարէլէրինտէն պէքլէնիլէն խուլասաթլարըն իճրաաթ սայէ վաքըթ ղայպ իթ սիրմէյէրէք վաթանըմըզըն աճայիպինի թարիքի մէտէնիյէթէ եաքլաշտըրմաղա պագըր տըրլեր ։

Նասըլ քի շիմտիքի շէհիր (Էմնի .....) Այի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի էֆէնտիմիզին պիր մէթ հէ չալան թուլթուզու թարիքտէն իպրէթ ալարագ միւշարիլէյհ հազրէթլէրի տախի քէնտի իտարէսինտէն պէքլէնիլէն խուլասաթլարը էյլէյ պէ էյլէյ իճրաաը միւճէրրէպ օլան խուսուսլար իւզէրինէ տիւշիւնէրէք օլմասընը սէյիր իտէմիշ ։

Շէօյլէ քի 12–15 կիւնտէն պէրի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին նազարը տըղգաթլէրն միւհիմ աճ պուլունան նէֆսը իսլամպօլտան սօքագլարը պիր թաղըմ թալիս սօքագլարը աննէ մէյէ լայըք օլմագ իթ պէմ թամամէն իմար էթտիրմէքտէ տիր ։ մէ էմնիյէթի տէ ալէյի ումումէ էլէսի լազըմ կէօրիւն քէնտի սօքագլարը պիլ էօյ տէլինչի եօլ տէճաքլէրի պէլէքէտէն եօլ սօքագլարա ...

Ումուրը քի պու վաղթ տաստ չէ խասամասըն իչի տըր տորդամի ան էկսէղք տարտամ օլմիշ սէնէր ։ հազրէթլէրինին իմտատըյէթ այրը սէր օլուն Այի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին իրատէսինտէ սէլմայիլ կէլէն եօլլարա մալիք օլմազ մէ աքսաքլարա մալիք օլամազ ։

Զիրա շիմտիյէ գատար խիթ մալ սօգագլարընտան էհալիսի ֆէհմ էտիպ էն զէնկին ալթա արապատա մալիք պուլունան քիմսէլէր պիլէ թէհլիքէ ալթընտա պուլունուր ։ սօրուլիւր թա գըրլարը կէչիլիր տէօնէ պէքլէրտիր պիր պու խէք էն սաալ իչին տօղրուսու իճրաայի Այի պէյ հազրէթլէրինին ղ վաթանըմըզըն պէքլէթիքէն սահիպի լըգալ պիր պուլունմուշ օլմասընը խուրամիթ իլէլէնէճէք տիր ։

Էկէրչի պու միւնասիպէթլէ շու էօլլէրդէ Թիւրքիա սօգագլարընտա կէօրիւլէ կէլէն քէօբէքլէրին աէֆինէ պիր չարէ պուլունմաղ պիթին աճալարընըն չիւքիւնլէթինէ պայիս օլուր քըսմը մաստ, թարիխլէր տախի անըն չէրէֆինի թէզէրին իլէյէճէք տիր ։

Էֆէնտի հազրէթլէրի նամընա օլարագ իշպու պահսիմիզը ղայէթ միւթէպէրինիզէ նէչրինի րիճա էյլէրին ։ Յ. Գ.

Սըրդ պ'յի հազրէթլէրինին կէչէնլէրտէ Թուսիա խիդիւաթօրը հազրէթլէրինէ նէ ճէլ իլ միւլաքաթլարընը խուրբիւ միւնասէպէթ Լիվատիայա գատար Գըրըմտա վագը Լիվատիյա սարայընտա աղըրլամիշ մէ ալէյհիւ հազրէթլէրինէ սայէ իշտէ նիշան սալամլըղ իթէ միւնաս մէ սիզ նամըլար խէլէ գալէմ արմիշ, մէ Պէթըրպուրղտան բէյնի իսթիսալի գապիլ օլան ղազէթէլէր պիլ տէրէ արքաճի պէ մէթ օլուր եա պէթրո լէլէ թէրէքէմի պէ բաշ սիրայէ մէ ճիւմլէտէ խաթըլ ... դեֆա էօյլէ աթիֆէթ արխալարը պէլթիւ լիւթէֆ տէ տարալիքը մէ Պէթըրպուրղ քէնտիսի մէ սէֆարէթ քարօրլարա մէ էյլէյ կէլանտըրմաղ ։

— Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի թահրիրաթ թէրճիմէ քալէմինտէ պուլունան մաքամը ճէզասը էֆէնտի իլէ անլամասը ումումիյէլէ կէչիրտիլէն սաատէթլիւ Աաալի պէյ էֆէնտիյէ ։

Այէթի սաատէ ֆայիտալըլը ըր թօղրու ամլիէ ալըրթալար միւթէ միւլքիյէ մէքթէպի խօճալըղընա խարիճիյէ ֆաթիրէսինտէ Լուլէթը Այի պէյ էֆէնտի թէմիրի պիւյուք իլէ ։

— Էրթսի գըն էսնասընտա տէ Նէ քէնտի կըզլէնէնէ տէքէր իճէն ճէվապ մէ աէթնիքի սամսունի պաքէլ օլնա պիր թ հէր սաատէ միւհէլլէ մէկթէպտա սէֆէր ինշատ լըղը ըսքէլէ լիւմէսինէ նամէ կէլէն ։

— Գըրըմ էթէ սիլ անլաթ տէրաճէտէ մէթէմէ օլաքլարըն Մաւինէ պօղազը ալաթլատըր սէրըն ։

— Պէրրէ թ մէ Ալիտ թարաֆսըզ թահթ տէյէ ալըրը անթէ քէլէ քըլու տիւալէ պէ ալէմսաաթ գատար իքիճիլէ օլուր գըրըլ ։

— Ակրըթ քըրա պաշ մէ քիճի տէնէր Պէտրօ Գարս պար սէլէն թէպալէլէքլէր թօլլ մէ Թելլօս սախատ...

— Թայինի քալէմ մէ Նիւզհէթ տէ Ավրուպա ... եա քէնտի պաշսըզ ...

Այնօրսի իլան Սանճաքլար տախի քէնտի միւժնէ ...

— Թրապեզոն շէհրէթինին պէօր-լէ պաշըննան Ալ-Միւզամ ...

... Փալաս պուլունմուշ սօն Սլավալլարըն մաճաղլարը մէ ՞ արմէնիլէրին ։

— Մեզոլն հարպ մէ ճիւմլէ Թօպչի Պաշի ...

— Տրամուշ շէհրէթինին պօյնիւ ...

— Ֆաշիրլէ Սանամսընէ ...

— Պէրիկտ Նամ Օսմանլը Պատէ սարայը սիլէր պազ ... պաշըր ...

Ւագտ պարսիկ դեր ... Մետքարոլար Օսմանլըքլը ...

Ֆերանսա Ալմանիա պուլուր ...

Պուլէնտ Սահրա մէ Պարիզ պէլէ քօյ թէ եատան թօլլ մէ Խօրի ...

Պու աիէայլարէ ճէզալէ էյլէմէ խալիս պո ... ր անլիլէմէք ։

խմոր էկեր Բուլկարներ միլլէթ Մեճլիսինէ ինթիխաբը եօք իսէ, պիզիմ հիչ ոէյիլ իսէ քուվվէթ ծիհէթի իլէ ինթիխաբըմըզ վար տըր · ֆագաթ էհալիմիզին խաթըրասը պահալըյա կէլիրսէ, պու եօղը պիլիպիլիթին պի էօալ տըր, պիրա էհալի հէր քանըը տաշրաքա քի մէպուս ինթիխաբըն տավէթ օլունաաք խըթէր պու տաշրաքա չըմտի օլունը, խըթէրպին ինէ սօնրա էհալի օ տաշրաքատա պիր տաշրաքալըք տօղմա չ չօճուք կիպի ինթիխապ մէալէսի էլէֆէնտիլէրին էլիվ տէրսինէ հէնուզ պաշլամըշ օլաճաք տըր · Իշթէ Ֆրանսա քի էհալի չունճա սէնէլէրտէն պէրու մէպուս ինթիխապ իտէր, կէօղիւմիւզ իլէ աշխարը կէօրիւք քի հալա օ խուսուսա աճէմի իտիւ, պիզ տախի անլէրին պու հալինտէ ինտիհէնին իւք պայաղըն պաշամաքըճա իրինի իուխնճու պաշքալայըլըմազ ·

—Քուտոր չէրիֆ միւթէսարրըֆլըղը Ֆիլիպէ միւթէսարրըֆը սապըք սաատէթլու Բեամիլ պաշա հազրէթլէրինէ ·

—Պէչլրատ միւթէսարրըֆլըղը վէքալէթինտէ պուլունան սաատէթլու Ալըմ իւլ Համի պաշա հազրէթլէրինէ ·

—Ֆիլիպէ միւթէսարրըֆլըղը Տէր-Սաատէթ մէրքէզ միւթէսարըֆը սաադէթլու Ալըմ իւլ Համիտ պաշա հազրէթլէրինէ ·

—Հօրան միւթէսարրըֆլըղը վէքալէթինտէ պուլունան րիֆաաթլու Նէճիպ Պէյէ ·

—Համա միւթէսարրըֆլըղը վէքալէթինտէ պուլունան իզզէթլու Իպրահիմ պաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր ·

—Ավրուպիա սէֆիրի Պ. Պրօքէշ հազրէթլէրի Տէրսաատէթտէ միւտտէթը մէտիտէ իգամէթինէ պիր խաթըրայը մախսուս օլմաք իւզրէ միւզէյյանէյէ պաշը անիթիքալըր հէտիյէսիյլէ ճէլիլ օլունմուշ տըր ·

—Թօփխանէ միւհասէպէճիլիկի միւավինլիկինին լաղվ օլունաճաղը մէմուրու պուլունան էմինէ էաղէլմիշ իտի իտտէ, պու մէմուրիյէթլէրին քէյֆիյէթի լաղվը սահիհ օլմատըղը թահգիգ օլունմուշ տըր ·

—Բօսնա վալէթալէրինտէ նազըրլըղընտա նէզարէթին, թէլէկրաֆ ի ճրէթլէրինին թամիրինէ մայիր իսիթչէրինէ տաղ օլունան մէճլիսին գարարը, Պասըլ Ալի թարաֆընտան գապուլ օլունմատըղընտան, գարարը մէզքիւր պիր քէրրէ տահա մէվզուն միւզաքէրէյէ ալընմըշ տըր ·

—Լա Թիւրքիէ ղազէթասընտանա կէօրէ, Բօսնա ճիզվիթլէրի թարաֆընտան մէմալիքի մահրուսէ խրիսթիանլարը աչընինէ իմթիլալա սէպէպ վիրէճէք սուրէթտէ գալէմէ ալընըպ Տէրը-սաատէթէ կէօնտէրիլմիշ օլան պիրը պէյաննամէլէր կէօմրիւքտէ զապթ վէ թէվգիֆ խրինմիշ տիր ·

Ալլահ ինճիլլերի ղուլալ մէրմէյէ · Փագաթ անճագ Սէրամըն մալիմ օլան Հասանպեան մէսէլէսի Ճրուհամիճէ թէսլիյէ օլմուշ տիր տէայիլի պօ՞ւ մի խըլի Ալլահ չօք էլրահիմէյէ ·

— Թաղլիմատ հազինի սայրէք Ճ՛յլը Շամիլ էֆէնտի մէրհումըն մախսուսլէրի Ֆագլիյէթլու Պալի Մէհմէտ էֆէնտի հազրէթլէրի Բուսիա եօլչէսինտէքի Ջիլէֆ չէհրինտէ Բուսիա իմպէրաթօրի իլէ միւլագաթ իտէրէք, մէմալիքի Օսմանիյէյէ նագլ վէ հիճրէթի իւմուլուն իմպէրաթօրու միւշարիլէյհտէն իրէճա իթմիշ վէ իմբէրաթօրու միւշարիլէյհ հազրէթլէրի տախի, էֆէնտիի մումայիլէյհին րէճասըը գապուլ իլէ տաիրի կիպի, օն պին քարայօն խարճրահ վէ սէնէվի պէշ պին քարայօն քէնտիսինէ վէ պին քարայօն տախի վալիտէլէրինէ մաաշ թախսիս իլէյէրէք, պու թարաֆա իգալ վէ իսրա իլէմիշ օլտուղունտան միւմաիլէյհ իշ պու կէչէն բազար իրթէսի կիւնի Հօճաայէյ վաբօրի իլէ Տէր-Սաատէթէ պիլ մուասալէ քէնտուսինէ ինայէթ վէ իհսան պույուրուլան կօնաղտա քոնուլին քօնաղընտա մեմնունէն վէ միւթէչէքքիրէն իգամէթ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր ·

(Հաւաղէ)

— Ճէզայիր պաշըը սէֆիրի նէզարէթինէ Տէր-Սաատէթէ րապտ իլէյէն թէլէկրաֆ խաթթըրը քէսմիշէն թէքմիլ օլտաք ուզրէ աչըլմըշ իտաէ, ինճրէթը թէլէկրաֆիյէ իւքնէք օլուպ, մէսէլա պուլունան իզմիրէ նիրմիպէշ ղուրուշա նիրմի քէլիմէյի թէլէկրաֆ թախրիրաթը չէքիլիր իքէն իզմիրին գարշըքընտա պուլունան Սաքըզ ճէզիրէսինէ էէթմիշ ղուրուշ իւճրէթ ալընմաքտա օլմաղընա նէզարէն, մէզգիւր խաթթլարա բէք աղ մուհարրէրաթ վիրիլմէքտէ օլտուղը Թիւրքիյէ մուհարրէր տիր ·

ՆԵՐՔԻՆ
ՏԱՃԿԱՍՏԱՆԻ ԳԱՆՁԱՑԻՆ ՎԻՃԱԿԸ

Եւրոպացիի մը կողմանէ հեռաւալ յօդուածը կը տեսնեմք Լէվընթ Հէրըլտ լրագրոյն մէջ ·

«Լօնտոնէն նոր Արեւելք վերադարձած ըլլալով օգտակար կրնայ ըլլալ ձեր ընթերցողաց հաղորդել այն ընդհանուր տպաւորութիւնը, որ այն մեծ մայրաքաղաքին սատկէ հետ գործ ընողներուն մէջ Տաճկաստանի վրայ, նամանաւանդ իր դանձային վիճակին նկատմամբ տիրել կը տեսնեմ :

«Այս դասու անձանց մէկ մեծ մասը իրենց ուսերը կը թոթվեն երբ Տաճկական փոխառութիւններըն կը յիշուին իրենց և կըսեն «կառավարութեան մը համար չիկայ յոյս, որ իւր պիւտճէին մէջ գտնուած տարեկան բացը գոցելու յառկացեալ իւր ամբողջ հասոյթին մէկ երրորդին չափ ամէն տարի նոր փոխառութիւններ, կընէ : Ասոնց պիտի պատասխանեմ թէ պարկեշտութիւնն միշտ Տաճկին իբրեւ պարտական մը, բնաւորութիւնն եղած է, եւ այս արժէք ունեցող խորհրդածութիւն մ՚է :

«Ճշմարիտ է, յորեց իմ բարեկամս, Տաճկաստան միշտ զինքը պարտաւոր ցուցած է, եւ մեծ փափաք մը ամէն կողմ կը տեսնուի չափ խնդիրներ լուծելու համար, բայց անյայտ է իւր ջանքը մէջ իւր պարտաքերն վճարելու, վերջապէս լաւագոյն է ամէն կուսակցութեանց համար ճշմարտութիւնը խօսիլ, և թէև տհաճելի պիտի ըլլայ այդպիսու ամենայնիւ իրականութիւն մ՚է որ Անգղիոյ դրամական անձինքըն Տաճկաստանի դանձային վիճակին վրայ իրենց ունեցած վստահութիւնը կը կորսնցնեն :

Երբ Լօնտոն կը գտնուէի նոյն տասն ամսը փոխարէն ցոյցուած վերջին փոխառութիւնը տեղի ունեցաւ : Սուեզի Տաճկաստան կարելի եղածին չափ լաւ ապահովութիւն մը տուած է, բայց տակաւին ընդհանրապէս կը հաւատացուի թէ փոխառութեան մէկ երրորդը տակաւին ստորագրուած չէ :

փոխառութեան շրջաբերութեան եղած գինը աւելի բարձր էր, բայց այս պարագայէն զատ դիւրին կը տեսնել որ Տաճկական արժէթղթոց նկատմամբ ընդհանուր դժգոհութիւն մը կը տիրէր ·

Նախնի Տաճկական փոխառութեանց արժէթղթերն գործածողները որ խիստ մեծ մաս մ՚ են բառ բաւականին գոհ եղած չեն ·

Այս մասին գտնուած պակասութիւնը գլխաւորապէս նոյն իսկ Տաճկական կառավարութեան վըրայ կիյնայ ·

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՑԷ

Բարիզոէն վարիա օլան էմիրլէր իւզէրինէ Օսմանլը իսթիգրազըլարը 65·50 ա չըքմըշլար տըր ·

Ավուսթրիա իսթիգրազը վէ իսկիլթէրրա պանգասը աքճէլէրը դայէթլէ նուքսանլըմըշ տըրլէր · չինքի Պ. Հիրչ Մաճառ չըմէնտիֆէրլէրինին էմրի ինշասը իչին պիր լոտինյա թադարիմ իլէմիշ ·

Բօէլթ Արօնէր Բարիզէ սէֆիր նասպ օլտու ·

ահիօ 116·90

Լօնտրա 20 դէկ·

Բրէնս տը կալըն սըհհէթի չօղ էյի հալտէ տիր ·

ՋՎԻՋԷՐԻԱ

Պէրլին 20 դէկտ

Գաթըլ իթմէք ճէզասը լաղվ խլունմըշ տիր ·

Մադրիտ 20 դէկտ.

Գրալ, Մէճլիսին քէյֆինէ պիր մըկթուպ եազըբ, միլլիէթէ օլան մէճպուրիյէթի Քորթէզ մէճլիսինէ հալը ու թէմթիլէ իթտիրէճէյինի վաատ իլէր · Սէրրանօ Մ. Մ. Օլոզաժա վէ Զօրիլա, էշնի զամանտա թէզքիլիի դրալ թարաֆընտան քէնտիլէրինէ իհալէ օլունմըշ օլտուղընա տայիր թէզքիրէտ զաթուլ իթմիշլէր տիր ·

ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզ 21 դէկտ·

Օրլէան բրէնսլէրի տուխուլ կիւն միլլէթ մէճլիսինտէ ճօլ թուրմըշլըր · վէ կէօրիւնիւր քի չօղ տէֆա օթուրմույաճաղլար տըր ·

Ժիւլ Ֆավր ... Ճէզայիր պիրինճի տէրէճէ իթթիփաղթէն օլան չէյլէր իւզէրինէ թարհ օլունմաղը մէսուլլ օլունան վէրկիյէ դարշը էտդմաստա տըր ·

Ինթ խուլասէն օլաճաղը իւզրէ տայիչի հալ Թրաֆիկլէրի Մ. Լօթրէնի յանվար 7 տէ փարիզ մէճլիսյէյնա դանլխտա խաէճէքլէր տիր ·

Փարիզ 20 դէկտ·

Մ. Թիէր Ֆրանսըզ բրօթէսթանլըը թարաֆընտան կէօնտէրիլէն վէքիլլէրի գապուլ էթմի, վէ Ֆրանսատա մէզհէբ սէրպէսթիյէթինին քէմալի իսթիսալը տէվամ խաէճէյի հագգընտա ամինլէրի թէէմին էթմի ·

ՌՈՒՍԻԱ

Սէն-Բէթերսպուրկ 21 դէկ.

Պէրլինտէքի Ռուսիա մասլահաթկիւզարը Մ. Բ. տ՛Օպրիլ Ֆէվգէլատէ վէ միւրախխաս սէֆիր րութպէսինէ չըգարըլմըշ տըր ·

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Լիվերպուլ 20 դէկտ

Օրլէան բամուգու 10

Ամերիկա 12000 պալիա

Լօնտրա 20 դէկտ·

Ափիօն 16

Մօհէր կէլի մալ 42 1/2—43

Հօլանտա չէքլէրի 34 1/4

Յաֆթիկ իւլէյի Նօ · 3· 28 1/2—29

Բարիզ իւզէրինէ զամպիօ 26·22 1/2

Նիւ-Եօրք 19 դէկ·

Բէթրօլ կապը 25

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՋԱՍԸ
ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Դէկտ 12	Սէրմայէ աչըլտը	55-35
»	Սէրմ 7	55-54
»	Միլյոն գարանտը	54- 5
»	Իթըլէ	54- 5
»	Էն աչըլտը	55- 5

Սօսիէթէ ժէնէրալ	10 25
Քրէտի	12 18
Շըմէնտիֆէր իսթիգրազը	142
Իսթիգրազ 1863	35 6
» 1865	338
» 1869	281 50

ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Ինկիլիզ լիրասը	110
Լուիճի	87 12
Բօլ	89·13
Գրօշէն	51·27
Պէյազ մէճիտիյէ ֆիէթի	1·18
Պէշլիք-աճիօ	104·30
Մէթալիք	104·35
Ալթըն	117·30

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՎԻՃԱԿԸ

Նաբոլիի մէջ հրատարակուած Բիւնկօլօ անուն թերթը վերագրըեալ վերնագրով գրած մէկ յօդուածը հետեւեալ տողերով կը վերջացընէ ·

... «Անտարակոյս Գաղղիա տակաւին այսօր պատերազմի մը պիտի ձեռնարկէ կամ Ալզաս ու Լօրէնը վերստին ձեռք ձգելու կամ Հռոմը Պապին վերադարձնելու համար ։ Բայց թէ զօրութիւն և թէ միջոցներ չունի, և շատ տարիներ ալ չը պիտի ունենայ, և այդ միջոցին իւր ենթակայ եղած դէպքերուն ստոյգ պատճառներուն վըրայ խորհրդածելու և իրեն մէջտ մահաւիթ եղող յիմարութենէ մը զինքն ուղղելու ժամանակ պիտի ունենայ, այսինքն այն յիմարութենէն որով երբ չեղած խնդրոց կուտայ զինքը և ուրիշ ժողովուրդներու ներքին գործոցը կը միջամըտէ ·

Գերմանիոյ կողմէն կասկածելու բան մը չկայ, որովհետեւ այս երկիրն, երբ մէկէ մը չի գրգռուիր բնաւ պատերազմական տրամադրութիւններ չունենար և ուստի պարտի իւր ազգային նախագծին կատարեալ գործադրութիւնը ժամանակէն և դէպքերէն սպասել ·

Գալով Ռուսիոյ, չեմք տեսներ որ ներքին վերակազմութեան, քաղաքական կառավարչական, և ընկերային վերանորոգութեան աշխատութիւնն ստիպողական կերպով իւր բոլոր ոյժն ու գործունէութիւնը կը պահանջէ ·

Այլուստ Գերմանական իշխանութիւնը, ինչ որ ալ ըլլայ Ռուսական կայսրութեան և արեւմտեան Եւրոպայի դէմ տապալումը բաւական դժուար պատնէշ մը յարուցած է, այնպէս որ այսօր Բրուսիոյ շահը կը պահանջէ որ այդ պատնէշը չը կործանի ·

Արդ մեր թշնամեաց տասատենութեան յոյսերն 'ի գործ ձգնելու ուրիշ ո՞վ կը մնայ ·

Աւստրիա կը մնայ որուն քաղաքականութիւնը բնաւ իւր գործելու ազատութիւնն ունեցած չէ՝ նըկատելով որ չի կրնար մէկ կողմանէ յարձակիլ մինչեւ որ միւս կողմանէ ուրիշ մը յարձակման ենթակայ չըլլայ, մանաւանդ որ այն երկրին ներքին դժուարութիւնները վերջին ժամանակներս ծանր և գրեթէ ամփոփոյլ կերպարանք առած են ·

Ի վերջոյ կը մնան Իտալիա, Սպանիա, և Անգղիա, որ ոչ ոք կըրնայ վստահապէս կասկածիլ թէ պատերազմական կատաղութեան կուտան զիրենք կամ աշխարհի հանգստութեան վտանգաւոր միտումներ կունենան ·

Իրօք այսպէս է Եւրոպիոյ վիճակը որ կղերական թերթեր շարունակ իրենց ընթերցողաց այնպէս կը ներկայացընեն որպէս թէ նոր խառնակութիւնք մօտալուտ են, խաղաղութիւն մը և երկարատեւ խաղաղութիւն մը Եւրոպայի վերջին պատերազմի անգութ աղետից երեւէն կրած վէրքը պիտի դարմանէ ·

Գաղղիական թերթի մը մէջ հետեւեալը կը կարդամք ·

Գաղղիական կառավարութիւնը վերջին օրերս չորս լիադօր պաշտօնակալ ղրկեց 'ի Պերլին, որոց պաշտօնն է վերջին պատերազմին ժամանակ գրաւեալ Շասբօի հրացանները գնել, բայց այս գործակալներն իրենց պաշտօնին մէջ յաջողութեան փոքրիկ եղբ մ՛ունեցած են, որովհետեւ Գերմանական բանակին ապադայ սպառազինութեան խնդրին տակաւին անորոշ մնացած է, և մարդ չը գիտեր տակաւին թէ Շասբօի հրացանները Վէրտէրի հրացաններու չը պիտի փոխանակուին, քանզի շատ գանգատ կայ այդ հրացանից նկատմամբ ·

Գավիէրա այն հրացանները վերտէրի ձեւին փոխելու տրամադիր է, որք աւելի լաւ հրացաններէն աւելի օգտակար են ։ Ամեն անգամ այն առաւելութեան դէմ մէկ տարբերութիւն կայ որ տեղի կունենայ այն որ պատերազմին ժամանակ գրաւեալ հրացաններուն թիւը խիստ քիչ է, և թէ պատերազմի դաշտերուն և թէ անձնատուր եղած պատնէշներուն մէջ գտնուած կամ գերի ինկած Գաղղիական զօրաց ձեռքերէն առնուած 600000 հրացաններուն խոշոր մեծ մասը Մինիէ կոչուած հրացաններէն են ·

Շասբօներուն թիւը 330·000 է չանցնիր, բայց Գերմանիոյ դաշտ բանակը, լանտուէրն մէջը չեղած միայն հետեւակ զօրքերն 800000 հրացանի պէտք ունին ։ ուստի այս հաշւով եթէ ուրիշ գերմանական բանակին ամբողջապէս Շասբօի հըրացաններով զինել, 480·000 Շասբօ կը պակսի և ասոնց շինութեան համար ալ եթէ մանաւորապէս դիմուի, չորս տարի պէտք կըլլայ ·

Բավիէրա որ իւր բանակին սպառազինելու մասին նաև իւր անկախութիւնն իւրն վերապահած է, չի կրնար 100000 էն աւելի Շասբօ գործածել որ Վէրտէրի հրացանի պիտի փոխէ ·

Այլուստ, ձեռնհաս անձինք այս նոր ձեւ հրացանը վճռաբար Շասբօէ նախամեծար կը համարին, և մինչ սոյն նոր զէնքին շինութիւնը աւելի աւր հրացանով դոհ պիտի ըլլան ·

Ի վերայ այսր ամենայնի այս նըկատմամբ տակաւին որ և է որոշում տրուած չէ ·

ՌՈՒՍԻԱ

Լեվընթ Հէրըլտ Մօսկուայէ

Թիֆլիզէն դեկտ․ 16 Թուականաւ գրած մէկ նամակէն հետեւեալ տողերը կը քաղեմք ։

« Ամսոյս 3 ին Բրուսիոյ կողմանէ ազատուած հաղորդակցութիւն մը հասաւ Սէն Բէթէրսպուրկ և Վորշավիոյ կայարանը Լեհաստանի և կայսերական իշխանին կողմանէ դիմաւորուեցան ։ որոց երկուքն ալ Բրուսիական համազգեստ հագած էին ։ Կայարանը չքեղ կերպով լուսաւորուած էր և Բրուսիական դրօշակներով զարդարուած ։ և այցելուքն յաջորդութեամբ Բրուսիական ազգային երգերու նուագներով ։ Գերմանական խումբին գըլխաւոր անդամներն էն Բրէնս Ֆրէտէրիք Շարլը, Մէքլէնպուրկի դուքսը, Վիւրթէմպէրկի Օկիւստ իշխանը, կոմս Մոլթքէ և զօրապետ Ալվէնսլէպէն և վերջը ։

« Թիֆլիսեցւոց լուրեր անուն թերթը այն միջոցին կեդրոնական Ասիոյ մէջ եղած առեւտուրի վիճակը քննադատելով կը հաստատէ թէ Ռուսական սահմանաց մէջ վաճառականական գործունէութիւնը վերջին նոր տարիներու մէջ կարծուածէն չափազանց աւելի եղած է ։

Բերլինէն դեկտ․ 2 Թուականաւ Գաղղիական լրագրաց ոմանց մէկ հրատարակելու հեռագիր մը հաստատութեամբ կիմացնէ թէ Գ․ Պօզֆոր իւր գտնուած տեղէն Նուվէլ—Քալէտօնի պիտի փոխադրուի, և թէ Գ․ Թիէր ուզած է իւր յանցանաց պատիժն թեթեւցնել․ բայց Գ․ Պալմէր Բէրիէ հակառակած է Գ․ Թիէրի սոյն բաղձանացն, առարկելով թէ պատմապարտը նկատմամբ հաւասարութիւն յարգել պէտք է ։

Գ․ ՊԻԶՄԱՐՔ

— Բերլինէն դեկտ․ 4 Թուականաւ հետեւեալը կը գրեն ։

« Բոլորովին ճշմարիտ կերեւի թէ Գ․ Պիզմարք Լնքսին Գաղղիա դալ փափքը ինչ պիտի մնայ հոն ։ Երկու կառավարական անձանց ժամադրութեանն համար որոշուած տեղը միշտ Թօմբիէնեըն է․ այս այցելութեան պատճառը, ինչպէս որ կըսուի թէ վեց գաւառաց ժամանակէն յառաջ պարպուիլն է, և հաստատկապետութեան նախագահին անդադար ջանացած բանն ալ սա է ։

Բայց մեծ դիւանագետին սոյն այցելութեան առիթ նպատակը որ երբ իւր չուերուն ճամբա մը չկայ, ամբողջութիւն չունի վերցուելու, գլխնալ և տեղեակ ըլլալ է թէ Ռուսիոյ և Բրուսիոյ մէջ պատերազմ մը պատահած ժամանակ Գաղղիա ինչ պիտի կարենայ ընել։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

Աշխարհիս երեսը կը տեսնենք թէ՝ այն ազգերն որք հիմնական կրթութիւն առած են, բնաւ անտարբեր չեն կրօնական բարեկարգութեանց․ իսկ անոնք որ չունին այդ կրթութիւնը՝ բոլորովին անտարբեր են, բայց և այնպէս այս վերջիններն չեն ազատ իրենց ոչ-բարեկարգեալ կրօնին ազդեցութեամբը ժողովրդեան վրայ գոյացած անբարոյականութենէն ։

Ահա Գերմանիա, Անգղիա և Ամերիկա ոչ անտարբեր կրօնական բարեկարգութեանց և ահա Գաղղիա և հնոյն Աւստրիա անտարբեր այս մասին ։ Այս վերջին երկու մեծ տէրութիւնք այն ինչ ապտակը կերան բողոքական Բրուսիաէն, երկուքն ալ տարբեր միջոցներով իրենց առաջին ուշադրութիւննին իրենց կրօնին զգծմամբը անբարոյականացեալ հասարակութիւնը 'ի բարոյականութիւն վերածելու են, խոյրոյն Աւստրիոմպացին քօնքորտան պատռեց ։ Գաղղիա վարժարաններն կղերին ձեռքէն առնելու կը ճգնի։

Սոյնք անհերքելի կերպով կապացուցանեն թէ՝ այն որ կրօնին բարոյական ազդեցութիւնը բանի տեղ չի դներ, այն անշուշտ պիտի ընկճի և հարստահարուի ։

Այսչափ մը կը բաւէ ըամբնիս ընդհանուր կերպով ապացուցանելու. դառնանք մեր գաւառացիներուն և գիւղայիններուն ։

Մեր գաւառացի, ըսենք նաև Պոլսեցի ազգայնոց վրայ արիութիւն բռնած առաջինութիւնն այն աստիճան չէ մնացեր, որ մարդ կը զարմանայ թէ՝ ասոնք Հայոց պատմութեան մէջ յիշուած արի Հայոց մնացորդներն են թէ ոչ ։

Ամեն բերան վարժարանաց և դաստիարակութեան մէջ կը բնութ առ կեանքը․ լաւ, բայց արդեօք պիտի կրնա՞յ գալ օր մը որ ամեն մարդ դաստիարակելով և կրթելով ըլլայ․ պիտի կրնա՞յ գալ օր մը որ իգական սեռը ամեն կարգի թըշուառութեանցպատճառը մարդուս իւր վրայ բնառելու ճշմարտութեան համոզուի․ մէկ խօսքով պիտի կրնա՞յ գալ օր մը՝ որ ճակատագրի կամ նախախնամութեան վայրկենական բարեբաղդութեանց և տարաբաղդութեանց եւայլն հեղինակ ըլլալուն համոզումը և հաւատքը փոխուի՝ ասոնց երկրային և բարոյական պատճառներէ յառաջ եկած ըլլալու իրականութեան հաւատքով․ — պէտք է պատասխանենք բացարձակապէս․ ո՛չ․ և բանինք թէ՝ բնաւ չը պիտի գայ օր մը որ՝ կրօնն իր լաւ կամ վնասակար բարոյական ազդեցութիւնը գործելէ դադրի ։

Հայոց ազգն այսօր իւր կրօնականաց քարոզած վարդապետութեանց անբարոյականութեանը և վատութեանը տակ կը հեծէ ։

Գնա գիւղացիի մը քով, հարցուր իւր համոզումը և իւր հաւատքը․ անմիջապէս պիտի տեսնես թէ՝ Աստուծոյ կարողութեանց վըրայ այնպիսի այլանդակ գաղափարներ ունի՝ որ մարդ կարելի չէ բնաւ այս աշխարհիս մէջ այդ գաղափարաց ծառայելով երջանիկ կեանք վայելէ ։

Հազարէն մէկն ըսինք․ առած մ՛է սա և միւս խօսքը՝ «Աստուած պէլան տայ» «դատաստանս Աստուծոյ ատեանին յանձնեցի» ։

Ասոնք և ասոնց նման առածներով կը մխիթարէ խեղճն ինքզինք զիւրանն գողութեանը դէմ, իւր կնոջն պղծութեանը դէմ․ իւր Ս․ կրօնին անարգուելուն դէմ, իւր պատւոյն և կենաց դէմ եղած բռնաբարութեանց դէմ, և վերջապէս այն ամեն դժբաղդութեանց և պատահարներու դէմ՝ որոց առաջեւ պէտք էր արիաբար մարտնչէր վրէժխնդրութեամբ վառուէր և իւր կեանքը իւր ձեռօքը պաշտպանէր․ և ինչո՞ւ համար այսպէս ցած է անոր այս վիճակն, բայց եթէ անոր համար որ խեղճին թէ եկեղեցւոյ բեմէն և թէ խոստովանահօրը լրթունքէն ներողամտութիւն, նախախնամական վրէժխնդրութիւն, համբերութիւն, խաղաղութիւն, սէր, եղբայրութիւն և այլ սոյա նման բաներ են լսածը ։

Օր մը միայն Ս․ Հայրիկին բերնէն լսեցինք Սամաթիոյ բեմին վըրայ՝ որ սէրը իբր հանրական վրէժխնդրութիւն բացատրեց՝ ըսելով թէ՝ եթէ կը սիրես դու մարդկութիւնը, պէտք է մարդկութեան թշնամին հալածես և կըռուիս հետը, եթէ կը սիրես դու քու ընտանիքդ, հայրենիքդ և եկեղեցիդ, պէտք է ասոնց թշնամիները ատես ու հալածես մինչև որ թըշնամին դադրի թշնամութենէ ու սիրոյ դրօշին հպատակի ։

Բայց մինչ այսպէս կը քարոզեն գաւառացի և այլ եկեղեցականք․ — ոչ՝ այլ ասոնց քարոզն է «բարի առաքէք առ ատելեաց ձերոց» այս քարոզը և համոզումն ունեցող խեղճ գիւղացին ինչպէս չարաչար հարուածէ այն պիղծ քիւրտը որ օր մը առաջ իւր զաւկին կուսութիւնը բռնաբարած և օր մը վերջը եկած է բարեկամ ձեւանալու « խեղճը » իւր առած քարոզին հետեւութեամբ բարիք պիտի գործէ ատոր սիրտ հիւրընկալէ, կերցնէ, խմցնէ, պատուէ ապատէ և եթէ պէտք ըլլայ փախցնէ՝ զի բարիք պէտք է գործէ իւր ատելեան կամ թշնամւոյն ։

Բայց անիրաւ քիւրտը արդեօք իւր ընդունած բարեացը դէմ բարիք կը փոխարինէ, թէ աւելի կը գոռոզանայ և կը քաջալերուի իր բարբարոսութեանց մէջ. — դարերու փորձովը տեսանք՝ որ բարիք ընդունողքիւրտը բարիք չը փոխարինեց բնաւ ։

Եւ մինչ զարմանք է տեսնել թէ այսպիսի վատ ու մոլար վարդապետութիւններով սնած ու մեծցած Հայը՝ հարստահարիչին դէմ այսօր վատ ու ցած դերը մը ունի ։

Որչափ գիւղ ունինք իրեն յատուկ եկեղեցիով մը և մէջը անհրաժեշտ եկեղեցականով մը՝ այնքան գործարան ունինք բարոյականի անպիտանութեան․ լաւ էր բնաւ չըլլային այդ եկեղեցիներն ու այդ եկեղեցականներն՝ քան ըլլային վասնզի Հայը առանց ասոնց թերեւս բնական կրքով մը իւր պատիւը պաշտպանէր․ բայց հիմայ կիրքը բորբոքելու պէս իւր հաւատքն իւր առած մոլար վարդապետութիւնը վրայ կը հանէ ու կըսէ՝ Աստուած գիտէ վրէժխնդրական չար կրիցս գործիք ըլլալ պահէ և իւր վրէժխնդիր յանցաւորաց և մարդասպանաց ։

Մինչ այս գլութիւնն անփոփոխ պահելով կարելի է Հայը աշխարհիս երեսը հարկերատար ճգնաւորութենէ, վրէժխնդիր մարդ ըլլալ ։

Քիչ մ՝ ալ աչքերնիս մեր Հայոց կենաց վրայ բարոյապէս վատութիւն ներգործող վարդապետութեանց դարձնենք, քիչ մ՝ ալ մեր եկեղեցականաց բերանը նայինք թէ ինչ կը խօսին ։

Լրագրի մը մէջ տեսնուած փառասէր սկզբանց մը դէմ, ամեն դըրիչ եռելին հրապարակ կը նետուի ու ժողովուրդը ատոր հետեւանքն ազատել կաշխատի, մինչդեռ անդին հազարաւոր եկեղեցականներ մահ կը քարոզեն ամեն օր, բայց ոչ ոք ասոնց վրայ բառ մը անդամ կը խօսի ։

Վերջապէս եթէ կուզուի գաւառացի Հայը հարստահարիչներուն դէմ արի մարդիկ դարձնել, անոր բարոյականը վատացնող ազգակցաց վարդապետաց և եպիսկոպոսներու անմիջ գլխէն հեռացնելով կրօնական բարեկարգութեան ճշմարիտ ու կենսական վարդապետութեան համոզել եկեղեցականներ դնել պէտք է առանց ասոր ոչ քաղաքական եւրոպական որ և է օրէնք կենդանութեան անկախութեան ու խաղաղ Հայերը կրնայ մարդ դարձնել ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԲԷՆԻ—ԳԱՓՈՒԻ

Դեկ․ 5 կիւրակի օրը ի նպաստ Թաղիս ազգային վարժարանի չքաւորաց վիճակահանութիւնը կատարուեցաւ ի ներկայութեան խորհրդոյն և Ազգայնոց․ և ըստ պայմանադրութեան վիճակահանութեան հետեւեալ համարաթիւերը շահեցան՝ որք են

		Արծ․ Մէճ․
1· 243	թիւը շահեցաւ	500
2· 892	» »	100
3· 328	» »	25
4·1758	» »	25
5· 327	» »	25
6·1523	» »	25
7·1598	» »	25
8·1940	» »	5
9·2052	» »	5
10·449	» »	5
11· 800	» »	5
12·1982	» »	5
13·2112	» »	5
14·2418	» »	5
15·1048	» »	5
16· 872	» »	5
17·2027	» »	5
18· 512	» »	5
19·1130	» »	5
20· 355	» »	5
23 1790	» »	5
22·2984	» »	5
23·1818	» »	5
24·1918	» »	5
25·1979	» »	5
26·1503	» »	5
27·1404	» »	5
28· 205	» »	5
29· 529	» »	5
30· 215	» »	5
31·2835	» »	5
32·1267	» »	5
33·2239	» »	5
34·1582	» »	5
35·1215	» »	5
36·2681	» »	5
37·1606	» »	5
38·2166	» »	2
39· 272	» »	2
40·3688	» »	2
41·1607	» »	2
42·1260	» »	2
43· 254	» »	2
44· 200	» »	2
45·1745	» »	2
46·1957	» »	2
47·2207	» »	2
48· 283	» »	2
49 2191	» »	2
50· 11	» »	2
51· 143	» »	2
52· 78	» »	2
53·1496	» »	2
54·2935	» »	2
55· 149	» »	2
56·2973	» »	2
57·1084	» »	2
58·1044	» »	2
59·1869	» »	2
60·1024	» »	2
61·1237	» »	2
62·1865	» »	2
63·1093	» »	2
64· 624	» »	2
65·1073	» »	2
66· 915	» »	2
67· 77	» »	2
68·2934	» »	2
69·2176	» »	2
70·2058	» »	2
71·1354	» »	2
72· 240	» »	2
73·1296	» »	2
74·1117	» »	2
75·2586	» »	2
76·2228	» »	2
77· 854	» »	2
78·1789	» »	2
79·1513	» »	2
89· 477	» »	2
81· 463	» »	2
82 653	» »	2
83·1139	» »	2
84·2471	» »	2
85· 464	» »	2
36· 463	» »	2
87·2607	» »	2
88·2738	» »	2
89·1584	» »	2
90· 992	» »	2
91·1290	» »	2
92·2868	» »	2
93· 729	» »	2
94·1242	» »	2
95·1844	» »	2
96·2932	» »	2
97·1325	» »	2
98·1560	» »	2
99·2767	» »	2
100·1781	» »	2

100 բաժին 1001 արծաթ մէճիտ

Վիճակահանութեան Տոմսակներէն առնող Մեծապատիւ Ազգայնոց իմաց կը տրուի զի որոնք որ վերոյգրեալ շահող թիւերէն իրենց ձեռքը ունին պէտք են մինչև յառաջիկայ հինգշաբթի և կիրակի օրերն անձամբ և կամ գրով Թաղիս խորհրդարանն ներկայացընեն նոյն շահող Տոմսակներն և իրենց բաժիններն ելլող ստակներն առնեն ։ 'Ի Դիմաց Թաղ․

7 դեկտ․ 1871 Խորհրդոյ

'Ի Թաղ․ Խորհ․ Ատենադպիր
Համբարձում [illegible]

Բէնի–Գափու Ատենապետ
Յովհաննէս Պօյաճեան

ԼՍԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՍԱՄԱԹԻՈՅ

1871 Դեկ․ 11 Շաբաթ գիշեր ժամ 3 ին Հայկական Ընկերութեան դասարանը երկու սեռի համար բաց է ։ ուր Մեծ․ Յակոբ Էֆէնտի Պարոնեան պիտի ատենախօսէ ։

Յետոյ անձնուէր խումբը Մեծ․ Պ․ Գ․ Հ․ Ռշտունիի հեղինակած «Վեց ու կէս պարսկ ժառանգ մնացած տնակը․ անուն ծիծաղաշարժ զաւեշտը և Գիոգալիսի գործաւորաց պարը պիտի ներկայացնէ ։

Մուտք 4 ղրշ․ Տղայոց կէս գին իգական սեռը ձրի մուտքէ ազատ է։

'Ի Դիմաց Հայկ․ Ընկերութեան Տնօրէն Ժողովոյ
Մ․ Նշանեան

ԹԱՏՐՈՆ

[illegible]

Ը․ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ

10 Դեկտ 1871 ՇԱԲԱԹ գիշեր ժամ

Ճիշդ 2 1/2

ՏՕՆ ՄԻ-ՋԱՐ ՏԸ ՊԱԼԱՆ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ

Թարգմանութիւն Գ․ Մ․ Եսայեանի

ՏԻՄԱՂԱՇԱՐԺ ԵՐԳ ՄԸ

Տոմսակները կը ծախուին առաջուց ծխախոտավաճառ Մովսէս Յովակիմեանի խանութը․ Օրթագիւղ Թաշ Նէրտիպան Նօ․ 116

ԱԶԴ

Պատիւ ունիմք այս երկրորդ գրութեամբ իմացնել Գրասիրական Ընկերութեանս Ուսումնասէր անդամոց, որ ըստ կանոնագրի, Ընկերութեանս քառամսեայ Հաշուեկշիռը պատրաստուած լինելով, կը խնդրուի որ յառաջիկայ Ցունուար 1 շաբաթ օրը ժամ 5 էն մինչև 7․ Ընկերութեանս ժողովատեղին ներկայ գտնուիլ բարեհաճին ։

'Ի Դիմաց Գ․ Ընկերութեան

Ատենադպիր Ատենապետ

Մ․ Կ․ Պօղիկեան Գ․ Պ․ Թիւֆէնկճեան

10 դեկտ․ 1871

Խասգիւղ

ԱԶԴ։

Չորեքշաբթի օրը լրագրոյս 3րդ երեսը գետ չը որրագրուած մամլագրոյն սխալմամբ բաւական թերթ տպած ըլլալնուս քիչ մը երեսը ղառթղթի վրայ տպած որչափ որ երեկ ներփակեալ ղրկեցինք արդէն բաժանորդաց ։ Ներողամտութիւննին խնդրելով . այսօր ալ այսօր ալ լրագրոյս ծանուցմանց երեսը կը տպենք լրագրինները կապել ատաղաց գիրութիւն մը ըլլալու համար ։

Եկամուտները որք կը գտնան այն [illegible] բքերէն զոր արժան գտած է մեծ ժողովրդեան վրայ դնել 'ի բաղ [illegible] քաղաքին բայց ինչ կրնայ այն գրածը հոս է գաղտնիքը . . . . . ;

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՑ
ԳՈՑՈՒԹԻՒՆԸ

Կործեւ բաղդերնոս է որ ազգին համար ստուգիւ մահու և կենաց խնդիրներ ներկայ Ընդհ. ժողովոյ օրերուն կը պատահին բայց ցաւալիին այն է որ այս ատենծան ծանր խնդիրներ իրենց չափին համեմատ ծանր չարժառիթներով առած չեն գար. այլ առանց գրեթէ չարժառիթի խնդիր մ'է մէջ կը նետուի և ժողովը կը պարտաւորի յուզիլ զայն մերժելու համար ։

Այս կարգէն է կրօնական ժողովոյ գոյութեան խնդիրը որ ծագեցաւ կրօնական ժողովոյ ընտրութեան չարժառիթով ։

Աշխատութեանց բաժանումը քաղաքակրթութեան ծանր պահանջմանց դիրուած համ հասնելու միջոցներէն մին է, ով որ ջնջուիր զայս անպատճառ պարտաւոր է յետադէմ մնալ ։

Ազգը ունի ընդհանրական գործ և ընդհանուր ժողով մը . ունի քաղաքական գործ և քաղաքական ժողով մը . դաստիարակական գործ և դաստիարակական խորհուրդ մը , տնտեսական , ելմտական , ուսումնական և թաղային գործեր , և հնտեսական , ելմտական , ուսումնական և թաղական խորհուրդներ, միթէ այսչափ գործոց հետ ազգը չ'ունի կրօնական գործ ալ որ կըրօնական ժողով մ'ալ չունենայ ,

Ո՞վ որ կրնայ ուրանալ , զի ուրանալ զայս , ուրանալ է որ մեր ազգային շարքի վիճակներս մէջ կոյլուած քաղաքական անկախ իշխանութիննիս՝ պահած ենք միայն կրօնական իշխանութիւննիս , այս իշխանութիննիս առանձնաշնորհութիւն մը չէ մեզ որ պահած ենք կամ ունիմք , ինչպէս է քաղաքականը դէթ այդ անուանը ունեցած մէկ ժողովրդեան անունին տակ պահուած մէկ սեղբանքովը , այլ մերն էր , մերը պահեցինք և մերը պիտի մնայ ։

Թեպետեւ արդի կեցին անհամ իր ներքին ուղղութիւնը և իշխանութեանը , բայց և այնպէս իբրև փոշտանալ այանանգ մը , մեծ մասամբ աղատ ձեռքերու մէջ, տակաւին առաւմանդ ըլլալէ դադրած չէ ու մ'երբեք ձեռքի մը կ'ապաւէ որ իր վրայ աշխարհի առջև վերստին գտնէ ։

Ազարեկեան Մարկոս էֆէնտի անցեալ Ընդհ. ժողովոյ մէջ իր տեսութիւնը պատմական փաստերով հաստատեց՝ և հետեւցուց թէ ինչպէս քաղաքական ժողովը քաղաքացւոց կամ աշխարհականաց ժողով է , նոյնպէս և կրօնական ժողովը կրօնականաց ժողով մ'է. երեւ չըհամաձայնիրբրաւ մեր եկեղեցւոյ սկզբանց հետ այնպիսի գումարում կամ կազմութիւն մը որ մէկ դասէն բաղկանայ և միւս դասուն որդիներ ըլլայ ։

Բայց մեք Ազարեկեան էֆէնտիի պէս չը մտանելով խնդիրը կըսենք թէ ինչպէս քաղաքական ժողովը քաղաքական գործոց ժողով է, նոյնպէս և կրօնական ժողովը կրօնական գործոց ժողով է , ինչպէս Ընդհանուր ժողովը չէ ընդհանրականաց ժողով այլ ընդհանուր գործոց ժողով և ինչպէս կրթութեանժողովըչէկրթեալներու ժողով այլ կրթութեան գործոց ժողով . հետեւաբար մեր կրօնական ժողովը չէինար այն հետեւութեանց տակ ենթարկել ուզեց Ազարեկեան էֆէնտի իր առենախօսութեամբը ։

Բայց թէ արդեօք կրօնական գործերը միայն կրօնականաց կը վերաբերին և աշխարհականաց չեն վերաբերիր . ով որ խնդրոյն այս կէտը իրր իրաւունքի կէտ փաստաբանելու ելլէ, այն կը սխալի , վասն զի եթէ կրօնական գործոց տեսչութիւնը կրօնականաց իրաւունքը եղած ըլլար ինչպէս կրօնական ժողովոյ համարատուութեան իրաւունքը Ընդհ. ժողովինը կրնայ ըլլալ չէ՞ որ Ընդհ. ժողովը խառն է կրօնականներէ և աշխարհականներէ . այնպիսի իրաւանց հակառութիւն մը երբեք ներելի չըլլալէն զատ երբեք խառնաշփոթութենէ ալ ազատ չէ ։

Ուստի այս կէտը պէտք է ըմբռնելեաց արժանեաց և հմտութեան հանգամանքի տեսութեամբ նկատուի ։ Եթէ քաղաքագէտներն քաղաքական ժողովոյ անդամ ըլլալու ընտրելի են, եթէ տնտեսագէտներն տնտեսական խորհրդոյ եթէ դաստիարակներն դաստիարակական խորհրդոյ և եթէ ընդհանրական գործոց հմուտներն Ընդհ. ժողովոյ ընտրելի են, ինչո՞ւ կրօնական գործոց հմուտներն ու կրօնագէտներն կրօնական ժողովոյ ընտրելի չըլլան և միթէ ինչ որ են բժշկական գործոց նկատմամբ՝ վկայեալ բժիշկներն՝ նոյնը չե՞ն կրօնական գործոց նկատմամբ եկեղեցական իշխանութենէ քննեալ , ժողովրդէն հրապարակաւ վկայեալ և հանդիսաւոր կերպով կրօնական պաշտամանց կոչեալ անձինքն՝ այն է եկեղեցականները . չենք կրնար ուրանալ թէ աշխարհականաց մէջ անանց չափ և առաւել աւելի կրօնագէտներ չը կան . բայց այս որ դասուն մէջ պիտի բնտռենք եթէ ոչ դասատուաց դասուն մէջ , ինչպէս ժամանակին փեշտամալճեան և Զամուրճեան պատուելիներն ընտրուած , գտնուած և ժամանակին հոգևոր կոչուած կրօնական ժողովին անդամ կարգուած են ։

Ոմանք կասկած կը յայտնեն թէ երբ կրօնականները աշխարհականաց հետ 'ի մի ձուլուին կրօնական ժողովոյ մէջ Բ. Դրան առմակաւոր հայազգի պաշտօնեայք կըրօնականաց վրայ ազդեցութիւն կը բանեցնեն . անկարելի չէ այս և հաւանական իսկ . բայց միթէ կրօնական ժողովոյ ընտրութիւնը փաւերացներն և կրօնական ժողովոյ համարատուութիւն Ընդհ . ժողովինը չէ . դու մի վաւերացներ այն ցանկը որու վրայ որ վերադրեալ կասկածներս իրաւ . պիտի ըսեմ թէ գիրքին չէ Ընդհ . ժողովոյ մէջ կարծիքդ քուէներդ . բայց միթէ աւոր ճարն այդ է , թէ Ընդհ . ժողովը իր արդի առանց քննթրօփ վիճակէն ազատելու . բաւ մեր կարծեաց Ընդհ . ժողովոյ առաջ և էֆ-էնտիդրական դրութիւնը միջամտանդ է ազգին զլխուն . պէտք է խորհինք այդ փաստութեան գիրքէն ազատելուն վրայ ։

. . . խմբագիր

Հետեւեալ «Ազգը» ձերդ Օրագրի մէջոցաւ հրատարակելու բարեհաճեցէք կը խնդրեմ ։

ԱԶԴ

Զբօսարանի մը շինութեան համար Պոլսոյ ժողովրդասէր Ընկերութեան բրած 500 Օսմ. ոսկիոյ փոխառութեան Ժ.Բ. վիճակահանութիւնը այս անցեալ Դեկտեմբեր 7 ին կատարուելով շահող թիւերն հետեւեալներն են ։

Թիւ Ա.	49	շահեցաւ դր.	100	ոսկի	ըստ
» Բ.	353	»	80	»	»
» Գ.	149	»	70	»	»
» Գ.	13	»	60	»	»
» Ե.	21	»	60	»	»

Ն. 925 660 608 646 286 611 115 84 753 479 553 468 784 205 360 թիւերն որոնք միայն մայր գրամնին շահեցան ։

Արդ, կոչդաղարար ի արդոյ հասարակութեան վերյիշելով թիւերն կրող ստացածներն որ առնեն որ Ընկերութեանս խորհրդարանը ներկայացուին անյապաղ արժէքնին կը վճարուի ։

Սա եւս արժան կը համարիմք ծանուցանել թէ Ժ.Գ. վիճակահանութիւն ալ տեղի պիտի ունենայ 1872 յունվար 2 կիրակէ առաւօտ Պոլսոյ խորհրդեան վարժարանին մէջ ։

Պոլսոյ ի գիմաց Տնօրէն ժողովոյ
5 դեկտ. 9871 ի փողովրդասէր Ընկեր. Նախագահ
Յ. Խ[illegible]

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ

Առաջիկայ հինգշաբթի օր որ է 9 դեկտեմբեր , Սուրբ Աստուածածնի յղութեան տօնը ըլլալուն առթիւ , բացառիկ կերպով որոշուած է՝ որ նշանաւոր[illegible]թեան գործողութիւնը հետեւեալ ուրբաթ օրը պիտի կատարուի , և այնուհետեւ գործնալ հինգշաբթի օրերը բառ առաջնոյն . ուստի 'ի տեղեկութիւն Արժ. Քահանայից եղբարց և սիրելի Ազգայնոց մերոց ծանուցանել պարտաւոր գտանուեցաւ ։

4 դեկտ. 1871 Պատ. փոխ. ի Պատր. Հայոց [illegible]
Կ. Պոլիս [illegible]

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՑ

Փարիզ 16 դեկտ.

Պաշ կեն ձէնէրալ Շըվէնկ[illegible] խմբքրաթօր իլէ պիր մուլաքաթս պուլնալ վէ սէֆիրլիք իչին եւտինաէ պուլունան իթիկամս մէզէհնի թաքիմ իյլէար ։

Մատրիտ 16 դէկտ.

Քօրթէզ մեճլիսինին լաղվը մուճէրրէպ տիր ։

Բարիզ 16 դեկտ.

Օրլէան բրէնսլէրին գամարատա հազըր պուլունմալարը իւղերինէ տախիլ մեճլիսէ օլունան պիր սիւ[illegible] տալէ տախիլ նազըրը հէվալ վիրերէք տէտի ։

Մ. Թիէր Բրէնսլէրի մեճլիսատէ օթուրմամալարը [illegible] [illegible] տիր . [illegible] քէնտիսինէ խիթապէն օլունմուշ [illegible] մեճլիսին [illegible] ։ [illegible]

Տաքն Մ. Թիէր [illegible]

Փարիզ 19 դեկտ.

Օրլէան բրէնսլէրի միլլէթ մեճլիսինէ օթուրմաքտա վէ սայ վերքէսինէ տիրլէր ։

[illegible] իչին [illegible] օլունան կերէք մէնաֆի ու մումիյէ [illegible] օլունմուշտուր ։

Մ. Բասուլ Տիվալ , [illegible] Մ. [illegible] ։

Վիէննա 19 դեկտ.

Վիւքէլա մեճլիսի [illegible] տիր ։

Ալբոթրիանըն Լօյտ քումբանեասը [illegible] տիր ։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ 19 դեկտ.

Սաղ վէ սօլ թարաֆ մէպուսլարըն սօն գեւմը աղալարը քէնտիլէրինի Օրլէան թարաֆթարլըրինէ քարշը իլան իթտիլէր ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԱՄԵՐԻԳԱ

Վաշինկթօն 18 դեկտ.

Մէնաթօ , [illegible] էմ իթտի ։

ՊԷԼՃԻՔԱ

Պրիւսէլ 19 դեկտ.

Արօնթօ [illegible] 3 է թէնզիլ օլունմր ։

Մէճլիստէ [illegible] տիր ։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Լօնտրա 18 դեկտ.

Բրէնս տը կալ [illegible] տիր ։

Լօնտրա 18 դեկտ.

Բրէնս տը կալըն [illegible] իյլէտի ։

ԱՒՍՏՐԻԱ

Վիէննա 18 դեկտ.

Բէյսթ [illegible] ։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ 16 դեկտ.

[illegible] տիրլէր ։

[illegible] տիր ։

Մօսքովա 18 դեկտ.

[illegible] տիր ։

[illegible] Սուվիշ [illegible] ։

Վիէննա 18 դեկտ.

Պէլկրատ [illegible] իյլէտի ։

Պուքրէշ 18 դեկտ.

[illegible] ։

ԹԻՃՃԱՐԻՑԷ

Լիվերբուլ 16 դեկտ.

Օրլէան բամպուգը 10 3/16

Սաթըշ 12000 պալէ

Պու հաֆթանըն թէզկեալ [illegible] 132,000 ալ.

Հազըր մալ 458,000 ալ.

Վիէննա 18 դեկտ.

Լօնտրա [illegible]

Իւչ այլըգ 117, 70

Լօնտրա 16 դեկտ.

Ալթըն 17

[illegible] 42 1/2—43

Հօլանտա [illegible] 54 1/4

[illegible] 3. 28 1/2—29

Բարիզ [illegible] 26-22 1/2

Նիւ-Եօրք 15 դեկ.

Բեթրոլ [illegible] 23 3/4

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

ԱՔՇԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Դեկտ. 8 Սաղլամ ալթըն	00-00
» Սաթը 7	00-00
» Ալթըն քարանթը	00-00
» Իւզլիք	00-00
» Են աշաղը	00-00
Սօփերին մէճիտիյէ	10 20
Բէշլիք	12 16
Շըմէնտիֆէր իւթիգրազը	142,50
Իսթիգրազ 1863	33 3
» 1865	34 1
» 1869	231 50

ԱՎՃԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

Ինկիլիզ լիրասը	109,50
Լէվնի	87 12
Ռօպ	89,15
Գրուշ	51,28
Պրուսյա [illegible]	1,14
Պեշլիք—[illegible]	104,50
Մէճիտիյէ	104,53
Գարըր	117 20

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՕՐԱԳՐՈՅ
ՕՀԱՆ[illegible] ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ [illegible] ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
[illegible] ԽԱՆ ԹԻՒ 4-5